

1. kompetencia Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás

1. Szakmai feladatok, szaktudományos tudás, az Alapprogram , a pedagógiai program ismerete, módszertani kultúra
 Rendelkezik az óvodai tevékenységek tartalmának közvetítéséhez szükséges szaktudományos és művészeti ismeretekkel. Ismeri a tevékenységek szervezéséhez szükséges módszertani eljárásokat a játék, verselés, mesélés, az ének-zene, énekes játék, gyermektánc, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, a mozgás, a külső világ tevékeny megismerése, a munka jellegű tevékenységek, és a tevékenységekben megvalósuló tanulás területén. Ismeri a szakmódszertan hazai és nemzetközi eredményeit, szakirodalmát, aktuális kérdéseit. Ismeri az óvodai nevelés tartalmát meghatározó alapküldetésű dokumentumokat. Ismeri az óvodás gyermek megismerő tevékenységének sajátosságait, az élményszerű tevékenységszervezés eljárásait. Ismeri az óvodai tevékenységi formák céljait, feladatait, szerepét a gyermekek személyiségfejlődésében. Ismeri az óvodás gyermek fejlődésének jellemzőit az óvodáskor végére. Ismeri a műveltségterületek közvetítése során felhasználható nyomtatott és nem nyomtatott, és digitális információforrásokat, az azokról való tájékozódás lehetőségeit. Ismeri a hatékony nevelési-oktatási stratégiákat, tanulászervezési módokat, munkaformákat, módszereket, eszközöket.
 Képes szakszerűen kifejezni magát mind szóban, mind írásban. Képes a pedagógiai-pszichológiai módszerek, eljárások alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, felismerése, megvalósítására. Képes szaktudományi, szakmódszertani, nevelési és tanulásméleti tudásának hatékony integrálására. Képes a nevelő, fejlesztő tevékenységével kapcsolatos önrreflexióra és önkorrekcióra.

A kompetenciához tartozó indikátorok értelmezése példákkal az adott terület, tantárgy vonatkozásában.

Indikátorok	Óvodai értelmezés	Szakterületi/szakspecifikus példák	
		A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján
1.1. Alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és szaktárgyi tudással rendelkezik.	Pedagógiai munkájában korszerű szaktudományos ismereteiből az óvodai tevékenységi területek figyelembevételével válogat, és ezt szervesen építi be a tanulási, képességfejlesztési folyamatba.	Nevelési, foglalkozási/tevékenységi terveiben , szóbeli és írásbeli megnyilvánulásaiban korszerű elméleti tudáson alapuló tudástartalmat tükröz vissza. Az Óvodai nevelés országos alapprogramjában szereplő műveltségterületek, általános emberi értékek és azok beépülését segítő kompetenciák megalapozására törekszik. Pl. : szenzitív játékokat, tapasztalatokat biztosít környezet élményszerű megismerésére. Portfóliójában bemutatja korszerű tudását, pl.: drámajáték, népi játszótér, mozgáskotta alkalmazása során.	A foglalkozásokon, tevékenységekben alkalmazza a korszerű tudástartalmakat. Pl.: a nagymozgásos foglalkozásokat a kötött szervezési formák helyett a képességeket fejlesztő mozgásos játékokra építi, matematikai tevékenységénél a véletlenek, becslések megtapasztalására lottó játékot, célbadobó próbálkozásokat szervez.
1.2. Rendelkezik a szaktárgy tanításához szükséges tantervi és szakmódszertani tudással.	Nevelő-fejlesztő munkáját az Óvodai nevelés országos alapprogramjára, és az óvoda pedagógiai programjára alapozza, figyelembe véve annak elveit, célrendszerét. A célokat széles körű módszertani eszköztár alkalmazásával éri el.	Foglalkozási vázlatait, tematikus terveit az Alapprogramban meghatározott célok, feladatok, tevékenységrendszer figyelembevételével készíti, az alkalmazott módszereket a pedagógiai programban meghatározottakhoz igazítja. Pl.: a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának érzékeltetését több tevékenységben és változatos formában érzékelteti, mozgásban, szabályjátékban, rajzban, akár a mindennapi óvodai tevékenységek során is.	A foglalkozások, gyermeki tevékenységek szervezése, irányítása során alkalmazott módszereit, pedagógiai eljárásait a műveltségterületekhez és a gyermekek egyéni sajátosságaihoz, fejlettségi szintjéhez igazítja, tudatosan alkalmazza a gyermekek egyéni képességeit fejlesztő eljárásokat. Pl.: őszi kép készítésénél a gyermek maga választhatja meg, hogy melyik technikát alkalmazza levélnyomat, papírtépés, termékek ragasztása közül. A pedagógus hozzá igazítja a segítségnyújtás formáit. Pl.: szóbeli irányítás, tevőleges segítségadás, biztatás.
1.3. Fogalomhasználata pontos, következetes.	Szakszerű nyelvhasználat jellemzi, a műveltségterületek közvetítése során fogalomhasználata pontos, a gyermekek számára is érthetővé teszi mondanivalóját.	Helyesen és a közlés tartalmához igazodóan alkalmazza a szakmai terminológiát valamennyi írásos anyagában, szóbeli reflexiójában. A portfólió dokumentumaiban következetesen fogalmaz, biztos szakmai fogalomkészlettel rendelkezik. Pl.: hátrányos helyzet, kompetencia, egyéni bánásmód.	A tudástartalmakat szakszerűen, érthetően közvetíti a gyermekeknek, a korosztályi és egyéni jellemzők figyelembe vételével, ügyelve arra, hogy közléseit összekapcsolja a cselekvéssel és szemléltetéssel. Pl.: a víz érzékelhető tulajdonságait konkrét tevékenységben tapasztalják és nevezik meg: párolog megfagy, olvad, folyik, kiömlik stb.
1.4. Kihasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket (a szaktárgyi koncentrációt).	A tevékenységben megvalósuló tanulási folyamatban a komplexitást alkalmazza és kihasználja a tevékenységi területek közötti kapcsolódási lehetőségeket.	Foglalkozási, tevékenységi terveiben a komplex hatások pozitív erejére épít, figyel a tudástartalmak belső kapcsolódási és külső integrálási lehetőségeire. Pl.: rovarok, lepkék megfigyelése a kertben, majd festéssel tavaszi rét készítése, <i>Katalinka szállj el...</i> ének eljátszása, mozgás utánzása mozgásos játékban, rovarok lábainak megszámlálása, beszélgetés a rovarokról, képnézegetés.	A gyermeki tevékenységeket oly módon szervezi és biztosítja, hogy lehetőség nyíljon az adott témával kapcsolatosan a valóság sokoldalú megismerésére, cselekvésre, érzelmi és művészi hatások átélésére. Pl.: a le bomló és nem le bomló hulladékok szétválogatása, az összegyűjtött, még hasznosítható hulladékokból tárgyak, ajándékok készítése (flakonból, tojásos dobozból, elnyűtt ruhadarabból).

1.5.	A szaktárgy tanítása során képes építeni a tanulók más forrásokból szerzett tudására.	Megismeri a gyermekek előzetes, más forrásból (család, bölcsőde) származó tudását, tapasztalatait, épít rájuk. Szükség esetén tapintatosan korrigálja, alakítja a helytelen szokásokat, téves ismereteket.	Foglalkozási, tevékenységi terveiben, egyéni fejlesztési tervében kitér az adott tevékenység, foglalkozás előzményeire, épít az ott szerzett tapasztalatokra. Pl.: az állatok mozgásának megfigyelése állatkertben, majd utánzásuk nagymozgásos tevékenységekben.	Motiváló eszközökkel, tevékenységekkel, az előzetes élményekre utalással, kérdéseivel előhívja a gyermekek korábban szerzett tapasztalatait, melyet értéként kezel és azokhoz illeszti fejlesztését. Pl.: az orvos munkáját szimbolizáló játékeszközök motiváló hatásával élményeik felidézése, beszélgetés, az egészségvédelemlről, betegségmegelőzésről.
1.6.	A rendelkezésére álló tananyagokat, eszközöket – a digitális anyagokat és eszközöket is – ismeri, kritikusan értékeli és megfelelően használja.	A rendelkezésre álló tanulási, képességfejlesztési segédanyagokat, eszközöket – digitális anyagokat és eszközöket is – széles körűen ismeri. Kritikusan értékeli és céljainak megfelelően tudatosan alkalmazza őket a gyermekek érdeklődésének felkeltésére, az önálló ismeretszerzés képességének fejlesztésére.	Tervezőmunkájában a nevelési, képességfejlesztési különböző forrásból származó segédanyagokat, fejlesztő játékeszközöket ismeri, használja a céljainak megfelelően, adaptívan. Reflexióiban reálisan elemzi és értékeli azokat. Pl.: a kompetencia alapú óvodai nevelésben, vagy az óvodai fejlesztő programban jó gyakorlatként rendelkezésre álló tématerveket, ajánlásokat hogyan tudta beépíteni munkájába.	Az adott tevékenység, foglalkozás során változatos módon, és természetes eszközként használja a digitális technikát, pl. a CD lejátszót, fényképezőgépet, számítógépet zenei élmény nyújtásra, emlékképek felidézésére, szemléltetésre, közösségi érzelmek erősítésére, ismeretbővítésre. Pl.: a forgalomban lévő fejlesztő játékeszközöket ismeri, azokat kreatív módon alkalmazza a mindennapi óvodai életben, a gyermekek fejlettségi szintjéhez igazítva. Pl.: gyöngyfüzős játék alkalmazható pálcára fűzve, egyre vékonyabb fonalakra fűzve, hajlított drótokra fűzve, szín- és formakártyák szerint fűzve, szám szerint fűzve, válogatásra is használható, célbagurításra, adogatásra, érzékelő játékre, számlálásra: mennyi gyöngy bújít el a kezembe, ha az 5 gyöngyből 3 van a tálcán, lyukakba juttatás.
1.7.	A szaktárgynak és a tanítási helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszereket, taneszközöket alkalmaz.	Pedagógiai céljainak, a tevékenységi terület sajátosságainak, a gyermekek szükségleteinek és a környezet lehetőségeinek figyelembevételével választja meg pedagógiai módszereit. Módszerhasználatát tudatosság, célszerűség és változatosság jellemzi.	Tervezőmunkájában változatos módszerek, eszközök jelennek meg figyelembe véve, hogy az óvodás gyermek érdeklődésének fenntartására, képességei fejlesztésére környezetének számos eleme, tárgy lehet motiváló hatású. Reflexiójában kiemelt figyelmet szentel az alkalmazásuk során nyert tapasztalatainak. Pl.: irodalmi művek közvetítése az óvodapedagógus által bemutatással, gyerekekkel közösen dramatizálással, gyermekek önálló mesélésével, színházi előadás megtekintésével.	A tanulási tevékenység során alkalmazott módszereivel, eszközeivel biztosította a gyermekek motiváltságának fenntartását, épített természetes kíváncsiságukra, a játékossgal biztosította a tevékenység pozitív érzelmi töltését, figyelmük önkéntelen irányulását. Pl.: az egyenletes lüktetés és a dal ritmusának érzékelése járással, dobantással, hangszerekkel, dalosjátékkal, komolyzenei mű részletének hallgatásával, az óra ketyegésével, csepegő vízcsap hangjával.
1.8.	Tanítványait önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli.	A nevelési folyamatot úgy építi fel, választja meg a módszereket, eszközöket, szervezési módokat, munkaformákat, amelyek elősegítik az önálló megtapasztalást, a gondolkodás fejlesztését és a megszerzett ismeretek/ tudás különböző helyzetekben, feladatokban való alkalmazását. Figyel arra, hogy a gyermekek önálló gondolatait, kreativitását, alkotó tevékenységét kiemelten fejlessze és értékelje, a tudatosság, fokozatosság és változatosság szempontjainak érvényesítésével.	A foglalkozási, tevékenységi, egyéni fejlesztési terveiben szerepelnek a gyermekek gondolkodását, fantáziáját, kreativitását ösztönző problémahelyzetek és tevékenységek. Pl.: Mi változott meg? - játék, naposi tevékenység (ugyanannyi teríték, mint gyerek).	Lehetőséget teremtett az önálló felfedezésre, feladatmegoldásra, ötletek megvalósítására, a problémák megfogalmazására, az alternatív megoldási módok kipróbálására. Pl. A kirándulásunkra ezt a hátizsákot vihetjük csak magunkkal. Mit gondoltok, az itt lévő tárgyakból mit tegyünk bele, amire feltétlenül szükségünk lesz?
1.9.	Törekszik az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazási lehetőségeinek felismertetésére.	Pedagógiai munkája során elsődlegesnek tekinti a gyermekek különböző forrásból szerzett tapasztalatainak, ismereteinek változatos módon történő gyakorlati alkalmazását.	A foglalkozási, tevékenységi tervei széles skáláját mutatják be azoknak a gyermeki cselekvéseknek, melyek a sokoldalú tapasztalatszerzést, megismert technikai megoldások alkalmazását lehetővé teszik. Különös tekintettel a projekttervre. Pl.: a "Ház" projekt alkalmat teremt az újkori és a régmúlt házak megfigyelésére; fotózására; építésre; "A három kismalac" házainak lerajzolására; más népek lakhelyeinek megismerésére.	A tevékenység, foglalkozás során lehetővé tette a gyermekek számára önállóan kipróbálni a különféle tapasztalatok által szerzett tudásukat. Pl.: szerepjátékban, nagymozgásokban, kézműves technikákban, önálló éneklésben, mondókázásban, dramatizálásban.
1.10.	Tanítványaiiban kialakítja az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját.	Felhasználja a modern információfeldolgozási stratégiákat és eszközöket munkája során. Példát mutat az infokommunikációs eszközök óvodában lehetséges alkalmazására.	A foglalkozási, tevékenységi terveibe, ahol erre lehetőség nyílik beépíti az online információszerzés lehetőségét (képek, zenék, hangok, levelek, üzenetek stb.).	A foglalkozás, tevékenység szerves részeként használják az online szerzett információkat. Pl.: mesejeleneteket ábrázoló képekből képeskönyv készítése; állatok fotóinak elrendezése tablón; puzzle készítése; összerakása; memóriakártya, képes dominó készítése.

2. kompetencia: Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók			
<p>2. kompetencia: Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók Ismeri a pedagógiai tevékenységet meghatározó tervezési dokumentumokat, átlátja ezeknek a gyermeki tevékenységsszervezésben tartalmi szabályozásában betöltött szerepét. Ismeri a tervezéshez szükséges információk forrását. Ismeri a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz igazodó pedagógiai-pszichológiai, továbbá szakmódszertani szempontokat. Képes az Óvodai nevelés országos alapprogramja fejlesztési területei nevelési céljainak érvényesítésére. A tervezés során rendszerszemléletű megközelítésre képes. Az óvoda pedagógiai programja, a gyermeki személyiség fejlesztésére vonatkozó célkitűzések, a gyermekek életkora, az, a rendelkezésre álló eszközök és a pedagógiai környezet közötti összhang megteremtésével képes pedagógiai munkájának megtervezésére (nevelési terv, ütemterv, tematikus terv, foglalkozás/tevékenységterv, folyamatterv). Képes a gyermeki tevékenységek során felhasználható eszközöket, egyéb tanulási forrásokat kritikusan elemezni, a konkrét céloknak megfelelően kiválasztani. A pedagógiai folyamatok tervezésével kapcsolatban szakmai önreflexióra, illetve önkorrekcióra képes. Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást. A tervezés során együttműködik a kollégákkal és figyelembe venni az adott gyermekcsoport sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociokulturális sajátosságok).</p>			
A kompetenciához tartozó indikátorok értelmezése példákkal az adott terület, tantárgy vonatkozásában.			
Indikátorok	Óvodai értelmezés	Szakterületi/szakspecifikus példák	
		A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján
2.1. A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját.	Pedagógiai tervei a célok részletes és konkrét megfogalmazását tartalmazzák. Céljai összhangban vannak az Óvodai nevelés országos alapprogramjának, és az óvoda pedagógiai programjának célrendszerével.	Nevelési, tanulási terveiben adekvátan bontja le és konkretizálja az alapidokumentumokban szereplő elveket, célokat, feladatokat és azokhoz viszonyított értékeléseket. Pl.: az anyanyeli nevelés terén tematikus tervében a pontos hangszelést tüzi ki célul, ami a tevékenységekben is megjelenik, fonémahallást fejlesztő játékokban, találós kérdésekben, rajzos feladatokban, képkártyák csoportosításában, versek, mondókák gyakorlásában.	Tudatosan valósítja meg a gyermeki tevékenységeket, és az alkalmazott pedagógiai eljárások által a program- és csoport szintű céljainak elérését. Pl.: az udvarias viselkedés gyakorlása szerepjátékban, bábozással, közös séták során, megbízások teljesítésénél, naposi munkában.
2.2. Pedagógiai munkáját éves szinten, tanulási-tanítási (tematikus) egységekre és órákra bontva is megtervezi.	Pedagógiai munkáját éves szinten (pl.: éves ütemterv), tanítási-tanulási egységekre (pl.: tematikus terv, projekterv) és foglalkozásokra, tevékenységekre (játék-, és munkatevékenység) bontva tervezi meg. Különböző szintű tervei szervesen épülnek egymásra.	Pedagógiai terveiben a nevelési, tanulási, képességfejlesztési egységeket logikusan rendezi el, a különféle egységek (foglalkozások, tematikus tervek) közötti kapcsolatot megteremti és fokozatosan bővíti, gazdagítja a tanulási tevékenység tartalmát. Pl.: a környezet rendjének alakítását először a saját csoportjukban, ruháik, játékaik elrendezésével kezdi a gyermekek, majd fokozatosan haladnak a tágabb óvodai terek esztétikumának alakítása felé; öltöző, udvar.	Foglalkozását az előző tevékenységekre építette, előmozdította a gyermekek tudásának, értelmi képességeinek fejlődését, mélyülését. Pl.: a természet évszakonkénti változásának tapasztalataira építve valósítja meg a növények ültetését, magvak csíráztatását, az élő és élettelen közötti különbségek felfedezését.
2.3. Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az oktatási környezet lehetőségeit, korlátait stb.	Tervezése során figyelembe veszi a pedagógiai folyamat minden lényeges tényezőjét, a gyermekcsoport életkori sajátosságait, a gyermekek érdeklődését, előzetes tapasztalatait, képességeit, a környezeti feltételeket.	A pedagógiai folyamat tervezése koherens a bemutatott óvodai környezettel, csoportprofilal, gyermekprofilal. Reflexiójában körültekintően elemzi mindezen körülmények kölcsönhatását a pedagógiai folyamatra és a konkrét pedagógiai tevékenységre. Pl.: a gyermekek többsége autóval jár óvodába, a városi környezetben kevesebb lehetőségük van a mozgásra, ezért a lehető legtöbb időt a szabadban végzett nagymozgásos tevékenységekkel töltik.	Kihhasználja az adott tárgyi és természeti környezet nyújtotta lehetőségeket éppúgy, mint a gyermekek előzetes tudását és családból hozott tapasztalatait, kulturális értékeit, pl. közeli parkok, múzeumok, épületek, népi hagyományok, népszokások. Figyelembe veszi a gyermekek motiválásánál az érzelmi kötődés fontosságát az adott tevékenységekhez. Pl.: a család témakör feldolgozásánál az otthonról hozott családi képeket nézegetik.
2.4. Célszerűen használja a digitális, online eszközöket.	Az óvodában alkalmazható digitális eszközöket (CD lejátszó, projektor, interaktív tábla, fényképezőgép számítógép) célszerűen használja.	Dokumentumaiba, reflexiójába beépíti a digitális eszközök használatának módját és eredményeit a gyermekek vonatkozásában éppúgy, mint a személyes szakmai kommunikációjának, tudásának gazdagítására szolgáló eszközt. Pl. szakmai anyagok, cikkek, tanulmányok, vizsgálatok, jogszabályok, on-line folyóiratok figyelemmel kísérése.	Foglalkozásaiban, a gyermeki tevékenységekben, ahol erre lehetőség nyílik alkalmazza a digitális eszközöket pl. közös kirándulásokról, hagyományos csoport eseményekről, növények növekedéséről készített képek, hangfelvételek, videofelvételek, gyermekeknek szánt klasszikus zenék.
2.5. Az órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.	A különböző célok elérésére (pl.: a tapasztalatok szerzésére, és rendszerbe foglalására, a problémamegoldó gondolkodás és az együttműködési képesség fejlesztésére stb.) tudatosan használja a tanulási stratégiák különböző módzatait. A tanulási folyamat felépítése, lépéseinek egymásra építése a cél elérését segítő, világos rendszert alkotnak.	A nevelési és didaktikai céloknak megfelelően tervezi meg a foglalkozást, tevékenységet, figyelve a tartalom belső logikájára, más tudástartalmakhoz való kapcsolódási lehetőségére, a gyermekek sajátosságaira és az adott időegységre. Pl.: a nagymozgásos tevékenység célja az egyensúlyérzék fejlesztése, melynek megfelelően a tervezett feladatok, játékok mindegyike ezen képesség fejlesztésére is irányulnak.	A foglalkozás során a feladatokat és tevékenységeket egymásra épülő, logikus rendszerbe szervezi, megkönnyítve ezáltal az adott téma sokoldalú megközelítését, és az összefüggések megértését. Pl.: sorozatok alkotásának érzékelése nagymozgásos játékokban, boltos játékokban, gyöngyfüzessel, nyomtattechnikával, ritmizálással...

2.6.	A tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt.	A felkészülés során a tevékenység folyamatára, a gyermeki tevékenységek tudatos megtervezésére helyezi a hangsúlyt. Figyelembe veszi a pedagógus feltételteremtő, irányító, szervező, támogató szerepét. Tudatosan épít az ismeretszerzés egymást követő lépéseire (megismerés, tapasztalatszerzés, rögzítés, gyakorlati alkalmazás, és értékelés).	Tervezőmunkájában épít a gyermekek spontán és tudatosan szerzett tapasztalataira és az óvodás gyermek tanulási sajátosságaira, az érzelem vezéreltségre, cselekvési és közlési vágyra. Reflexiójában kitér ezen sajátosságok megnyilvánulási lehetőségeire. Pl.: elemzi és folyamatában értelmezi, ha egy gyermeknél a kistestvére születésének hatására több területen fejlődési stagnálást, esetleg visszaesést tapasztal.	A tanulási folyamatba ágyazottan alakítja a gyermekek tudását, képességeit és érzelmi viszonyulását. Pl. gyümölcs- vagy zöldségsaláta készítés során a egészséges ételek megkedveltetése.
2.7.	Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.	Tudatosan tervez olyan szervezési módokat, munkaformákat, módszereket, (pl.: páros-, csoportos tevékenységek, projekt, stb.), amelyek lehetővé teszik a gyermekek számára a helyes viselkedési normák, mintaként szolgáló cselekvések, kommunikáció megismerését, a segítő együttműködést, közös feladatmegoldást és a csoportközösség erősítését.	Tervezőmunkájában, pedagógiai tevékenységében megjelenik a felnőttek és társak által közvetített pozitív példa és a közösségi, baráti kapcsolatokban rejlő kedvező szociális hatás. Tudatosan reflektál a tervezett hatások eredményességére. Pl.: tudatosan egymás mellé ülteti, közös tevékenységekbe vonja be a barátokat, vagy az idősebb gyermeket fiatalabb társa segítségére buzdítja.	Megteremti a szociális tanulás feltételeit a foglalkozáson az utánzás, minta- és modellkövetés, viselkedéstanulás által. Pl.: a mikrocsoportok célszerű összeállításával, páros feladatokkal, a helyes viselkedés társak előtti elismerésével.
2.8.	Alkalmazza a differenciálás elvét.	A pedagógus egyrészt a gyermek egyéni érdeklődésének, előzetes tudásának, képességei fejlettségének, másrészt az adott tevékenység motiváló hatásának figyelembevételével tervezi meg a képességfejlesztés folyamatát, az egyéni fejlődést segítő differenciált feladatokat.	Tervezőmunkájában, pedagógiai tevékenységében megjelenik a gyermekek ismeretén alapuló egyénileg differenciáló bánásmód, követelményállítás, motiválás, értékelés. Pl.: különböző nehézségű feladatokat tervez számukra, a lassabb gyermek számára több időt biztosít.	A foglalkozáson, tevékenységekben alkalmazta az egyéni differenciálást, a feladatadásban, munkaformában, tempóban, eszközökben, segítségadás mértékében, motiválásban, értékelésben.
2.9.	Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására.	Olyan módszereket, szervezési módokat/munkaformákat tervez a téma feldolgozására, pedagógiai céljai elérésére, amelyek optimális lehetőséget biztosítanak a gyermekek motiváltságának biztosítására és aktivitásának fenntartására. Differenciált feladataival törekszik a gyermekek teljes körének bevonására.	Változatos, a gyermekek egyénileg különböző pszichés és kulturális adottságaihoz igazodó módszereket és eszközöket tervez és alkalmaz érdeklődésük felkeltésére, folyamatos motiválásukra. Pl.: a jó képességű gyermekeknek számukra kihívást jelentő feladatokat tervez, amelyek magukban hordozzák a megfajítás izalmát.	Változatos módon, az egyes gyermekhez, csoporthoz igazodóan motivál pl. érdeklődés felkeltésével, vonzó, elérhető célok állításával, önálló kezdeményezések támogatásával, élvezettel végzett tevékenységek biztosításával. Ilyen lehet a csoportszoba aktuális játéktémáknak/projektnek való átrendezése.
2.10.	Tudatosan tervezi a tanóra céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket.	Pedagógiai tervei a célok és a stratégia megválasztásának tudatosságára utalnak. Reflexióiból világossá válik, hogy jól látja a folyamat elemei közötti összefüggéseket, kölcsönhatásokat, tervezéséhez minden fontos információt figyelembe vesz, és tudatos döntéseket hoz az adott elemek kiválasztásakor és egységbe szervezése érdekében.	Pedagógiai tevékenységében olyan módszereket, eszközöket, szervezési formákat alkalmaz, melyek megfelelnek a gyermekek személyiségfejlesztésében tervezett hatások kiváltásának. Reflexiójában értékeli az alkalmazott eljárások eredményességét.	A csoport és az egyes gyermek tevékenységét a tanulási, képességfejlesztési céloknak megfelelően szervezi, valósítja meg. Pl. gondolkodás, problémamegoldás, vers, mondóka, ének, mozgás gyakorlása, manuális képességek fejlesztése, szociális képességek fejlesztése. Pl.: új fogalom bevezetésénél szemléltetéssel segíti a gyermekeket.
2.11.	Többféle módszertani megoldásban gondolkodik.	Reflexióiból, tervezeteiből kitűnik, hogy felkészülése során több stratégiai megoldás közül választja ki az optimálisnak ítélt megoldást. Döntéseit meggyőzően indokolja.	Terveiben, pedagógiai tevékenységeiben, módszerei alkalmazásában változatosságra, rugalmasságra törekszik, helyet adva a gyermekek aktuális pszichés állapotának. Reflexiójában értelmezi a tervezettől eltérő cselekvés, módszer alkalmazását.	A céljainak és a gyermekek aktuális pszichés állapotának megfelelően alkalmazta módszereit. Pl.: váratlan helyzetek kezelése, gyermekek érdeklődésére, ötleteire való azonnali reagálás, konfliktusok megoldása.

2.12.	Terveit az óra eredményessége függvényében felülvizsgálja.	Pedagógiai terveit a megvalósítás után rendszeresen elemzi. Tudatosítja a felkészülés szerepét az elért eredményekben, ugyanakkor felismeri a tervezés során elkövetett hibákat, a felkészülés hiányosságait. Utal az utólagos elemzés értékelés tapasztalataiból levonható következtetésekre, azok későbbi felhasználására.	Terveihez kapcsolódó reflexiói az eredmények és sikertelenségek okát feltárják, ezek alapján megfogalmazza a következő időszak pedagógia tennivalóit. Pl.: nem jelentett optimális kihívást az adott feladat, zavaró körülmény merült fel, nem volt elegendő számú vagy megfelelő minőségű a tervezett eszköz, kevés volt az idő a gyakorlásra.	Rugalmasan, jó helyzetfelismerő képességgel reagált a váratlan helyzetekre. Pl.: kiömlött a víz és elázta a gyerekek festményét. Pl.: nem érezték a gyerekek az adott kérdést, mert ismeretlen fogalmat tartalmazott, és ennek megismertetésére előzetesen nem került sor.
-------	--	--	---	--

3. kompetencia: A tanulás támogatása

3. kompetencia: A tanulás támogatása

Ismeri az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások óvodai képességfejlesztésben való alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit, módszereit. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről, a gyermekek érdeklődésének felkeltéséhez, motiváltság fenntartásához alkalmazható módszerekről. Rendelkezik a tevékenységközpontú környezet fizikai, érzelmi, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel. Ismeri a sokoldalú tapasztalatszerzés óvodai és óvodán kívüli lehetőségeit, szintereit. Tájékozott a differenciális pedagógiai módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét. Képes a felfedezést, aktivitást biztosító, a gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására, illetve megvalósítására. Képes a nyugodt, biztonságos környezet megszervezésére a gyermekek szabad játékához és más tevékenységéhez. Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a tanulási nehézségek felismerésére, kezelésére. Képes a hagyományos és az információ-kommunikációs technikákra épülő eszközök célszerű alkalmazására.

A kompetenciához tartozó **indikátorok értelmezése példák** az adott terület, tantárgy vonatkozásában.

Indikátorok		Szakterületi/szakspecifikus példák	
		Óvodai értelmezés	A portfólió alapján
3.1.	Épít a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszik felkelteni és fenntartani érdeklődésüket.	A tevékenységek, foglalkozások alkalmával tudatosan figyel a gyermekcsoport és az egyes gyermek motiváltságára. Tudja, hogy az érdeklődés felkeltése és folyamatos fenntartása alapvető feltétele a gyermekek aktivitásának, bekapcsolódásának a közös tevékenységekbe.	Változatos, a gyermekek belső pszichés szükségleteit kielégítő játéktevékenységeket más gyermeki tevékenységeket, élményszerzési lehetőséget tervez és valósít meg. Pl. annak tudatában tervezi meg a napi tevékenységeket, hogy az óvodás gyermekek számára a legtöbb időt a szabad játéktevékenységnek kell kitölteni, a játékoságnak minden tevékenységet át kell hatnia.
3.2.	Figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes tanítási tervein.	Figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotát, ehhez igazítja a tevékenységek, foglalkozások tempóját, módszereit. Szükség esetén rugalmasan változtat előzetes tervein, elképzeléseiben.	Figyelembe veszi a gyermekeket aktuálisan foglalkoztató belső és külső hatásokat, melyek függvényében rugalmasan alakítja tevékenységi terveit. Pl.: mesehallgatás nyomán felmerülő "Sárkány" projektterv.
3.3.	Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalomteli légkört alakít ki, ahol minden tanuló hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra.	A nyugodt, bizalomteli légkört teremt a tevékenységek, foglalkozások során. A gyermeki tevékenységek, teljesítmények értékelését minden esetben a fejlődésbe vetett hit, a segítő, támogató attitűd jellemzi. Tudatosan figyel a gyermeki kezdeményezések bátorítására. A hibák, hiányosságok megfogalmazásakor ügyel arra, hogy tárgyyszerű legyen, és mindenkinek lehetőséget adjon a javításra.	Pedagógiai tervezésében, az általa készített gyermekprofilban kiemelt hangsúlyt kap az elfogadó, bizalmon alapuló kapcsolata a gyermekkel és feltétlen hite a fejlődésben. Értékelése az adott tevékenységére irányul és nem magára a gyermekre.

3.4.	A tanulást támogató környezetet teremtet például a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.	Megfelelő feltételeket biztosít az elmélyült tevékenységekhez, tapasztalatszerzéshez lehetőség szerint a gyermekek bevonásával. A nyugodt légkör, a rendezett környezet mellett biztosítja a párhuzamosan végezhető tevékenységekhez, munkaformákhoz/szervezési módokhoz és módszerekhez szükséges tárgyi feltételeket.	A szabadon választható gyermeki tevékenységek tervezésével, a játéktér és csoportszoba gyermekek általi alakíthatóságával támogatja a gyermekek önálló tevékenykedését, együttműködését, és döntéseiket. Pl.: szerepjátékokhoz kendők, ruhák, szimbolikus használatra serkentő tárgyak, mozgásgyakorlatokhoz mászólétra, padok, karika, babzsákok, festék, gyurma, papírdobozok, kosarak.	A tevékenységi formához illeszkedő feltételeket teremtet a berendezéssel, szervezési feladatok megvalósításával, eszközök biztosításával, a gyermeki együttműködés támogatásával. Pl.: kuckók kialakítása a "baromfiudvar", "bevásárló központ", "szerelőműhely", "lakás" számára a gyerekek szabadon használhatják a csoportban fellelhető eszközöket, anyagokat.
3.5.	Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára, pl. webes felületeket működtet, amelyeken megtalálhatók az egyes feladatokhoz tartozó útmutatók és a letölthető anyagok.	A játékhöz és egyéb tevékenységekhez az eszközöket kellő pedagógiai kultúrával kutatja fel, melyek az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodnak, és a műveltségterületek és az emberi értékek közvetítését szolgálják.	A gyermekek egyéni képességeinek megfelelően tervezi és biztosítja az önálló és társakkal közösen végezhető tanulási tevékenységekhez, problémamegoldáshoz szükséges eszközöket. Reflexiójában elemzi az eszközök használatához csoportjában kialakított szabályok megfelelését is.	A játéktevékenység és a foglalkozás során pedagógiai érték, fejlesztő hatású, minőségileg kifogástalan, esztétikus eszközöket biztosít, melyek illeszkednek a gyermekek életkorához, egyéni szükségleteihez. Pl. az elősarkban rendelkezésre állnak nagytűk, hogy a gyerekek önállóan, kedvük szerint tanulmányozhassák a növények erejét.
3.6.	Kihhasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.	Kihhasználja a különböző megismerési technikákban rejlő lehetőségeket az önálló felfedezés képességének alakítására. Alkalmazza az egyéni tapasztalatszerzést és feldolgozást segítő módszereket, a problémamegoldás és gondolkodás fejlesztésének különböző stratégiáit.	Tudatosan tervezi a gyermekek önálló tapasztalatszerzését a játékban és egyéb tevékenységekben. Az általuk felfedezett megoldási módok gyakorlási lehetőségét, képességeik fejlesztését biztosítja. Pl.: különböző színű, anyagú, valamint a nevelő-gondozó tevékenységben közreműködő munkatárs, segítő méretű tárgyakat, termékeket biztosít a gyakorlójátékhoz, a mennyiség, őrületartalom, zöreijhang, szilárdság megtapasztalásához.	Támogatja a gyermekek önálló próbálkozásait, felfedezését. Pl.: az autó részekre bontása, az elmozduló árnyék jelenségének megfigyelése. Okozati összefüggések, hasonlóságok, mennyiség állandóságok felfedezése homokozás közben, fogalomalkotás, absztrakció, következtetések levonása tapasztalati tények alapján, a meredek falon leguruló, lecsúszó tárgyak sebessége, mozgássémák más helyzetben való alkalmazása kúszás az asztal alatt, fölött, alagútban.
3.7.	Felismeri a tanulók tanulási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra.	Felismeri a tanulási és azt kísérő magartási problémákat, szükség esetén a szülők, illetve megfelelő szakember segítségét kéri.	Tervezőmunkájában megjelenik a fejlődésbeli lemaradások megelőzésére szolgáló részképesség fejlesztés, differenciált feladatadás és értékelés, valamint a nevelő-gondozó tevékenységben közreműködő munkatárs, segítő szakember (fejlesztő pedagógus, pedagógiai asszisztens, dajka, óvodapszichológus) segítségnyújtásának területe, módszere. Pl.: magartási problémákkal küzdő gyermek esetében tervezi a viselkedésrendezés módszerét.	Ingergazdag környezetben biztosítja a rendszeres mesélést, éneklést, dalosjátékokat, a részképességzavarral küzdő gyermekek természetes módon történő széleskörű mozgásfejlesztését, az egyensúlygyakorlatok, téri orientáció, beszédhanghallás, finommotorika és a figyelem fejlesztését szolgáló tevékenységeket. Pl.: szem-kéz koordináció fejlesztése horgászjátékkal, kuglizással, célba dobással.
3.8.	Tanítványaiban igyekszik kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét. Ösztönzi a tanulókat az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában.	A gyermekekben igyekszik felkeltetni és fenntartani az önálló tapasztalatszerzés, megismerés igényét. Ennek érdekében felhasználja az IKT eszközök alkalmazásában rejlő lehetőségeket.	Tudatosan tervezi a gyermekek önálló ismeretszerzésére alkalmas források, eszközök, anyagok, élmények biztosítását. Ahol erre lehetőség nyílik, alkalmazza az IKT-t az érdeklődéskeltés egyik eszközeként. Pl.: tevékenységközpontokat alakít ki pedagógus munkatársaival együttműködve, ahol vízzel, homokkal, különböző barkácsolásra alkalmas anyagokkal, bábszínházi kellékekkel, számítógéppel tevékenykedhetnek, végezhetnek felfedezéseket.	Elősegíti az önálló ismeretszerzés igényének kialakulását. Pl.: mesekönyvek, képeskönyvek, albumok rendszeres használatával, használati tárgyak működésének megfigyelésével, egyszerű kísérletek végzésével, figyelemfelkeltő, gondolkodtató kérdésekkel, és az IKT-eszköz használatával.

4. kompetencia: A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

4.kompetencia: A gyermek személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magartási nehézséggel küzdő gyermek, többi gyermekkel, együtt történő sikeres neveléséhez, fejlesztéséhez szükséges megfelelő módszertani felkészültség

Alapvető pszichológiai, pedagógiai és szociológiai tudással rendelkezik a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, a szocializációról és a perszonalizációról, a hátrányos helyzetű gyermekekről, a személyiségfejlődés zavarairól, a magartásproblémák okairól, a gyermeknevelés, a tehetségfejlesztés módszereiről. Ismeri a óvodás gyermek megismerésének módszereit. Ismeri a az anyanyelv által közvetített fogalmak kialakulásának életkori sajátosságait, a gyermekek fogalomrendszerének fejlesztésében játszott szerepét. Ismeri a gyermeki tevékenységek által fejlesztendő kompetenciákat, ezek fejlődésének mérési, megfigyelési módszereit.

Képes a gyermekek egyéni szükségleteit figyelembe véve olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését, az egészséges életmód kialakítását. Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket felismerni, hatékonyan nevelni, fejleszteni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani. Döntéseiben szakmai önflektióra és önkorrektúra képes.

Nyitott a személyiségfejlesztés változatos módszereinek elsajátítására. Tisztelettel a gyermekek személyiségét, képes mindenkinben meglátni az értékeket és pozitív érzelmeikkel (szeretettel) viszonyulni minden gyermekhez. Érzékeny a gyermekek, családok problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden gyermek számára.

A kompetenciához tartozó **indikátorok értelmezése példákkal** az adott terület, tantárgy vonatkozásában.

Indikátorok		Óvodai értelmezés	Szakterületi/szakspecifikus példák	
			A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján
4.1.	Munkájában a nevelést és az oktatást egységben szemléli és kezeli.	Pedagógiai munkájában a nevelést és tanulási tevékenységet egységben szemléli felismerve a tanulás alapvető nevelési funkcióját. Tudatosan használja a tanulási tevékenységekben rejlő személyiségfejlesztési lehetőségeket, az értelmi, érzelmi, esztétikai és szociális képességek terén egyaránt.	Pedagógiai terveiben megjelenik a nevelés kiemelt szerepe, figyelembe veszi a nevelési folyamatban jelenlévő hatásokat (család, környezet, gyermektársak, testi képességek, pszichés sajátosságok). Ezekre alapozza a képességfejlesztés és a szociális tanulás feladatait. Pl.: a természeti környezet szépségének, sajátosságainak sérülékenységének megtapasztalásával érzelmi kötődés kialakítása, védelmére nevelés.	A tevékenységek tartalmával olyan mintákat közvetít, melyek kedvező hatást gyakorolnak a gyermekek magatartásának alakulására. Pl. : kirándulás során terményeket gyűjtünk, de csak a földre leestetteket vesszük föl, a virágokat helyben szemléljük meg, a faágakat helyben figyeljük meg, nem tördeljük le, az úton haladó csigát felvesszük, megnézzük, majd biztonságba helyezzük a bokrok közé...
4.2.	A tanulói személyiség(ek) sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárja fel.	A gyermekeket a kötetlen és kötött tevékenységekben egyaránt igyekszik megismerni. Megfelelő módszertani kultúrával rendelkezik a gyermekek személyiségének, szűkebb és tágabb környezetének, a gyermekcsoportban elfoglalt helyének megismerésére.	Pedagógiai tervezésből, azokhoz fűzött reflexióiból kitűnik, hogy ismeri és alkalmazza a gyermeki személyiséget feltáró módszereket, pl. a megfigyelést, gyermeki alkotások elemzését, szociometriát, szülőkkel folytatott irányított beszélgetést.	A tevékenység, foglalkozás során nevelési, fejlesztési módszereit, eszközeit a gyermekek sokoldalú megismerésére alapozta, attitűdjéből kiérződik a gyermekek elfogadása, fejlődésükbe vetett hite. Pl.: a bizonytalan, félénk mozgású gyermek számára a tornapadon való ülésben csúszáshoz motiváló eszközt ad (mackó, labda), amivel figyelmét a játéksituációra irányítja.
4.3.	A tanuló(k) személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli.	A gyermekek személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli, reakciói a fejlődésbe vetett bizalmat sugározzák. Az értékelésnél a gyermek önmagához viszonyított fejlődésének mértékét hangsúlyozza, dicséretét, elmarasztalását ehhez igazítja.	Fejldéslélektanilag megalapozott célokat, egymásra épülő, egymás hatását erősítő fejlesztéseket módszereket tervez és valósít meg a gyermek személyiségfejlesztésében. Pl.: sorozatos kudarcot megélő, külső kontrollos gyermeket a kiemelkedően szép rajzaiért, ügyes mozgásáért rendszeresen megdicséri a társak előtt, ezzel segítve kedvező önértékelését, társak iránti agressziójának csökkentését.	A fejlődésébe vetett bizalmát tükrözi a gyermekek felé, az esetleges visszalépést, stagnálást a folyamat természetes részeként kezeli, bátorítja, megerősíti a gyermekek sikeres cselekvését, magatartását. Pl.: a vágymeghiúsulásra dühkitöréssel reagáló gyermeket megdicséri, ha megértően viselkedik a számára lemondást jelentő helyzetben, vagy ha képes a vágyott cselekvését későbbre halasztani.
4.4.	A tanuló(k) teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására törekszik.	A gyermekek teljes személyiségfejlesztésére és autonómiájának kibontakoztatására törekszik. Nevelőmunkájában fontos szerepet kapnak az önálló gyermeki feladatok, amelyek lehetővé teszik a kitartás, önismeret, önbizalom, döntéshozatal és felelősségvállalás fejlesztését.	Elsődleges tevékenységnek tekinti a gyermeki játékot, melynek személyiségfejlesztő hatását tudatosan érvényesíti. A gyermekek képességeihez, adottságaihoz igazodó feladatokat, tevékenységeket tervez, amivel sikerélményt biztosít és erősíti pozitív énképüket. Pl.: a szerepjáték tartalmának bővítéséhez ötletet, eszközt biztosít, ösztönzi az újabb szerepek vállalását, így a játéksituáció izgalmaival, komolyságával önkéntelenül kitartásra motivál.	A gyermekek egészséges személyiségfejlődéséhez biztosítja a szabad játék feltételeit, pl önállóság és kezdeményezés lehetősége a játéktémát illetően, társak választása, a játéktérület önálló elképzelés szerinti alakítása, eszközök szimbolikus használata.
4.5.	Felismeri a tanulók tanulási vagy személyiségfejlesztési nehézségeit, és képes számukra segítséget nyújtani vagy más szakembertől segítséget kérni.	Felismeri a gyermek személyiségfejlődésében jelentkező zavarokat, nehézségeket, és lehetőségei szerint segít ezek megoldásában. Ha szükséges, megfelelő szakemberhez irányítja a gyermeket.	Pedagógiai tervezésében megjelenik a segítő szakemberekkel való együttműködés módja, területe, és gyakorisága. Reflexióiban elemzi a segítségnyújtás eredményességét.	Az adott tevékenységekben, foglalkozásokon megnyilvánuló fejlődési elmaradásra, -személyiségzavarra tekintettel van, a problémához illeszkedő megoldást ad. Pl.: kiscsoportos gyermeknél az elszakadási, leválási nehézséggel küzdő gyermeknél minden tevékenységénél keze ügyében hagyjuk az otthonról hozott anya sálját, mint az anyához való kötődést szimbolizáló, az őt helyettesítő tárgyat.
4.6.	Különleges bánásmódot igénylő tanuló vagy tanulócsoporthoz számára hosszabb távú fejlesztési terveket dolgoz ki, és ezeket hatékonyan meg is valósítja.	Óvodásai esetében felismeri a különleges bánásmód szükségességét. Számukra hosszabb távú fejlesztési tervet dolgoz ki kollégáival, a szülőkkel és szükség esetén megfelelő szakemberrel együttműködve. A tehetséggondozás, felzárkóztatás feladatait egyaránt fontosnak tartja. Saját képességeinek ismeretében önállóan vagy segítséget kérve törekszik az egyéni bánásmód megvalósítására.	Fejlesztési tervei a gyermeknél megfigyelt, vagy más módszerekkel mért fejlődési eltérést lépésenként korrigálja. Reflexiójában elemzi a rendszeres fejlesztő tevékenység eredményességét. Pl.: az ingerszegény környezetből érkezett, kevés szókinccsel rendelkező gyermek rendszeres és hosszabb távú egyéni és csoportos anyanyelvi fejlesztésének eredményességét értékeli, kitérve a segítő szakemberekkel való együttműködésre is.	A különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára differenciált tevékenységeket, helyzeteket teremt; az együttműködés, segítségnyújtás módját, mértékét a csoporttársak részéről történő elfogadást személyes példájával alakítja. Pl.: rendszeresen és diszkrét módon segítséget nyújt a mozgáskorlátozott vagy autista gyermeknek az öltözésben, tisztálkodásban, étkezésben, mozgásos feladatokban, bevonva a pedagógiai asszisztentet vagy dajkát a közreműködésbe.

4.7.	Csoportos tanítás esetén is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására.	Csoportos tevékenységek esetén is figyel az egyéni szükségletekre, és a megfelelő fejlesztési stratégiáknak a gyermek igényeihez igazodó magvalósítására.	Terveiben, pedagógiai tevékenysége során figyelembe veszi, hogy a gyermekek között nagy egyéni képesség-és magatartásbeli eltérések is lehetnek. Ehhez igazítja fejlesztési feladatait. Pl.: úgy alakítja ki a kisebb csoportokat, hogy hasonló ütemű és nehézségű feladatot végezzenek az egy csoportban lévők.	A tevékenységek, feladatok során folyamatosan figyel a gyermekek visszajelzéseire, kérdéseire, segíti komfortérzetük, biztonságuk, társak,-elismerés iránti igényük, közlési vágyuk kielégítésére. Adevkvát segítséget nyújt a pillanatnyi igényüknek megfelelően a hátránnyal élő vagy tehetséges gyermekek számára. Pl.: a kreatív ötletek megvalósításához is tud eszközöt, anyagot, helyet biztosítani. A segítségadást úgy biztosítja, hogy ne csorbuljon a gyermeki önállóság, de a siker garantált legyen.
4.8.	A tanuló hibáit, tévesztéseit mint a tanulási folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.	A gyermekek hibáit, tévesztéseit a tanulási/fejlődési folyamat természetes velejárójaként kezeli. A hibákat a gyermeki megértést elősegítő, korrekt és tapintatos módon javítja.	Az óvodáskorú gyermek szocializációjának sajátosságait figyelembe véve tervezi a pedagógiai feladatait, melyek közt elsődleges a kudarckok elkerülése és az önbizalom erősítése. Változatos gyakorlati lehetőséget tervez a hibás cselekvések önálló vagy segítséggel történő korrigálására. Pl.: táncos mozgások, versek, dalok gyakorlása drámajátékban, udvari nagymozgásos játékokban.	Segíti a gyermekeket az önkorrekcióban. Pl.: csapatjáték során az ügyesebb gyermekek segítik társukat, hogy ők is sikeres végezhessek el a feladatot. Önellenőrzésre alkalmas fejlesztőjátékokat tervez, alkalmaz (logico).
4.9.	Az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeli.	Az egyéni fejlesztés céljait és feladatait a gyermekek fejlesztésére vonatkozó általános célrendszer figyelembevételével fogalmazza meg.	A gyermek számára elérhető, érthető és betartható szokásokat, szabályokat és feladatokat tervez, melynek szerves része a lassabban fejlődő vagy kimagasló képességű gyermekekre való figyelés és feladatadás. Pl.: a matematikai tartalmú feladatok gyakorlása során tisztában van azzal, hogy a hatos számkörben való műveleteket többségében hibátlanul végzik, míg néhány gyermek számára további, változatos gyakorlati lehetőséget kell biztosítani.	Figyeli a gyermekek reakcióit, a kapott feladat megértését és a többiekkel való haladásukat, melynek függvényében segítséget ad. Pl.: ha társasjátéknál nem sikerül a számkép alapján azonosítani a mennyiséget, ezért türelmre intve a társakat, segíti a gyermeket a számlálásban.
4.10.	Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását.	Őszintén és szakszerűen elemzi, értékeli pedagógiai gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását. Igyekszik feltárni az elért eredmények és kudarckok okait. Következéseket és feladatokat fogalmaz meg saját szakmai fejlődése érdekében.	Reflexiójában kitér pl. arra, hogy a nehezen motiválható kisgyermek érdeklődését nem sikerült lekötnie, ezért hozzá közelebb álló tevékenységeken keresztül, meglévő tapasztalataira építkezve közvetíti a tudástartalmat.	A tevékenységek során alkalmazkodik az adott gyermek pillanatnyi lelki állapotára, szükségletére. Pl.: a hosszabb betegségéből felgyógyult kisgyermeket tapintatosan vezet vissza az óvodai életrendbe, nyugodt szemlélődést, sikerélményt, megerősítést biztosít számára.

5. kompetencia: A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység

5. kompetencia: A gyermekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység
 Alapvető tudással rendelkezik a társadalmi és csoportközi folyamatokról, a demokrácia működéséről, a kulturális értékek és szokások elsajátításáról, és a multikulturalizmusról. Ismeri a gyermeki szocializáció sajátosságait és a közösségek pszichológiai, szociológiai és kulturális hatásait. Ismeri a gyermekek társas kapcsolataira vonatkozó fontosabb feltáró módszereket, a közösség kialakítását, fejlesztését elősegítő pedagógiai módszereket.
 Alkalmazza az együttműködést támogató, motiváló módszereket a gyermekek valamennyi tevékenységében, kiemelten a játékokban. Képes értelmezni és a gyermekek érdekében felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a gyermekek óvodai és óvodán kívüli életét. Képes az óvodai nyitott és elfogadó légkört megteremtésére.
 Előítéletektől mentesen végzi pedagógiai munkáját, igyekszik az inklúzió szemléletét magáévá tenni. Elkötelezett a nemzeti értékek és azonoságtudat iránt, nyitott a demokratikus gondolkodásra és magatartásra nevelés, valamint a környezettudatosság iránt. Tudatosan törekszik az értékek sokféleségének elfogadására, nyitott mások véleményének, értékeinek megismerésére, tiszteletben tartására, különös tekintettel az etnikumokra és nemzetiségekre. Belátja, hogy a konfliktusok is a közösségi élethez tartozhatnak, képes azokat hatékonyan kezelni. Folyamatosan együttműködik a szülőkkel.

A kompetenciához tartozó indikátorok értelmezése példákkal az adott terület, tantárgy vonatkozásában.

Indikátorok	Óvodai értelmezés	Szakterületi/szakspecifikus példák		
		A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján	
		5.1.	Óráin harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt.	Kommunikációjával a gyermekek számára állandó értékrendet adó, érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes, elfogadó légkört teremt. Személyisége nyitott, derűs, nyugalmat áraszt.

5.2.	Tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére neveli.	Személyes példájával kölcsönös tiszteletre, egymás elfogadására, az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására nevel.	A csoport szokásrendszerében megtervezi az alapvető érintkezési szabályokat és a pozitív közösségi érzelmeket erősítő élményeket. Pl.: vegyék észre, ha valakinek segítségre van szüksége; mások alkotásának megbecsülése; udvariasság és önfegyelem gyakorlása; a hagyományok ápolása; a szülőföld szeretete. Terveiben szerepelteti az agresszív gyermekeknél alkalmazott módszereket, eljárásokat, elemzi azok eredményességét.	A gyermekek egyéni megnyilvánulásait pozitív megerősítéssel kíséri. A különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevel mintaadó viszonyulásával. A közös élményeken keresztül az összetartozás érzését erősíti a gyermekekben. Pl.: együtt örülnek, ha valamelyik társuknak születésnapja van, építményt hozott létre, önállóan fel tudott öltözni.
5.3.	Munkájában figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait.	Tájékozott a gyermekek szociokulturális háttérrel illetően, amelyet pedagógia munkája során befolyásoló tényezőként értelmez. Törekszik az eltérő kulturális illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságok és az ebben rejlő értékek megismertetésére.	Megjelenik a nevelési és tanulási terveiben az eltérő kulturális háttérrel rendelkezők értékeinek, szokásainak, hagyományainak tisztelete. A gyermeket annak megértésére neveli, hogy az emberek különbözőek egymástól. Pl.: néprajzi múzeumba, tájházba látogatást tervez, ahol megfigyelhetik, hogyan élnek a más kultúrához tartozó népek, milyen ruhákat viselnek, milyen házakban laknak. Értékelésében, reflexiójában figyelembe veszi a gyermekek eltérő kulturális háttérét, pl. nyelvi különbözőségek, étkezési szokások.	A tevékenységek szervezésében, kommunikációjában, programjaiban igazodik a kulturális sokféleségből adódó sajátosságokhoz. Bátorítja, kezdeményezi az eltérő kultúrából érkező gyermekek önkifejezését, társaskapcsolataikat a játékban, mesében, versben, kézműves tevékenységekben, zenében, mozgásban. Értékeiket sokféle módon megjeleníti, pl. játékeszközök, használati tárgyak, képek, dalok formájában.
5.4.	Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során.	Óvodai és óvodán kívüli közösségfejlesztő együttműködést, szociális képességeket fejlesztő módszereket, tevékenységeket, programokat támogat és szervez.	A tevékenységekben való együttműködést folyamatként értelmezi és tervezi. Pl.: lehetőséget teremtve a játékban az egyéni funkciógyakorlásra éppúgy, mint a szerepek elosztására, együttműködésre. A társakkal való együttműködést pl. változatos szerephelyzetekkel, páros feladatokkal, közös megbízásokkal, drámajátékkal, nagymozgásos versenyekkel, ünnepekre készülődéssel motiválja.	A tevékenységek irányításakor, a munkaformák megválasztásánál igazodik a gyermekek előzetes tapasztalataihoz, képességéhez. Biztosítja az együttműködést és a kellő időt a megvalósításhoz, és a pozitív értékelést. Pl.: az óvodai egészségmegőrző témahét során kisebb csoportokban zöldegsalátát, gyümölcstalat, zöldegsábot készítenek, "Muzsika" projektben páros feladatként meghívót készítenek, belépő jegyet osztanak, néphagyományörző ünnepen karácsonyi pásztorjátékot adnak elő a többi csoportot végigjárva.
5.5.	Az iskolai, osztálytermi konfliktusok megelőzésére törekszik, például megbeszélések szervezésével, közös szabályok megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel.	Csoportjában tudatosan alkalmazza a konfliktusmegelőzés módszereit: a közös szabályalkitást, az értékelési szempontok tudatosítását, a pozitív példák megerősítését.	Nevelési tervében stabil szokás- és szabályrendszert, következetes és kiszámítható visszajelzést, konkrét konfliktusmegelőzési, -megoldási technikákat tervez, ezek megvalósulására reflektál. Pl.: a negatív viszonyulások gyökerének megértése, ezek megváltoztatása: félelem, harag, irigység, agresszió, vélt vagy valós sérelmek.	A gyermekek megnyilvánulásaira folyamatosan visszajelzést ad, verbálisan vagy metakommunikációval, megerősítve, tudatosítva a helyes magatartást, cselekedetet. Nyílt és egyértelmű kommunikációjával az eltérő szempontok egyeztetésével mintát ad a konfliktusok elkerülésére. A konfliktusok feloldására kihasználja pl. a mese, a báb, a dramatizálás nyújtotta lehetőségeket.
5.6.	A csoportjaiban felmerülő konfliktusokat felismeri, helyesen értelmezi, és hatékonyan kezeli.	A csoportjában felmerülő konfliktusokat felismeri, helyesen értelmezi, és hatékonyan kezeli. Konfliktushelyzetben a gyermekeket a konfliktusok kompromisszumos megoldására ösztönzi. A csoport és az egyének profiljának ismeretében felismeri a lehetséges konfliktusforrásokat. A felmerülő problémákat fejlesztési célként értelmezi.	A konfliktusok megoldására nevelési tervében konkrét megoldási módokat kínál. Pl.: a konfliktusok igazi okának feltárása, egymás meghallgatása, saját álláspont kifejtése, megélt érzelmek kifejezése, kölcsönösen megfelelő megoldások találatása, drámajátékban kezeli, feloldja. A gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével választott művészi példák (mese, vers, elbeszélés) segítségével érzékelteti a konfliktusmegoldások lehetséges módjait.	A konfliktusok megoldásához konszenzusra törekvő mintát ad, pl. a másik fél érdekének, érzelmeinek, szempontjainak megismertetésével. Kommunikációjával, kérdéseivel segíti kifejezésre juttatni a gyermekek érzeit saját és társaik reakciójáról. Erőszakmentes megoldási módok alkalmazásával mintát nyújt a gyermekek számára. Pl.: "Mit gondolsz, mit tehetnétek hogy te nyugodtan építhessd a váradat és ő is szállíthassa az autójával a sürgős árukat a boltba?"
5.7.	A tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönzi, fejleszti a tanulók vitakultúráját	A napi tevékenységekben, játékban a gyermekek természetes közlési vágyának kieléséhez megteremt a feltételeket. Érdeklődésével, kérdéseivel ösztönzi a gyermekek egymás közötti kommunikációját. Kérdéseivel állásfoglalásra, véleményalkotásra is ösztönzi őket. Az egymásra figyelmet, a másik fél mondanivalójának meghallgatását gyakoroltatja a gyermekekkel.	Tervezőmunkájában az anyanyelvi nevelés kiemelt szerepet kap, az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése, a gyermek meghallgatása, kérdéseik támogatása és a válaszok igénylése. Pl.: nyelvi játékokat tervez: "Erről jut eszembe!", "Igaz, vagy hamis", "Meseszöveg".	Beszéde mintaszere. Közléseit, mondanivalóját a gyermekek életkorának megfelelően, érthetően és nyelvtanilag helyesen fogalmazza meg. Árnyalt kifejezésekkel gazdagítja a gyermekek fogalomalkotását, szókincsét. Metakommunikatív jelzéseivel is segíti a közlések tartalmának megértését, bátorítja a gyermekek szóbeli megnyilvánulását. Pl.: változatos nyelvi játékok, fejtörők, kérdéseket tesz fel "Mi változott meg?" "Honnan lehet tudni, hogy most milyen évszak van?" "Gondoltam egy tárgyra!".

5.8.	Értékközvetítő tevékenysége tudatos. Együttműködés, altruizmus, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi.	Pedagógiai tevékenységében tudatosan jelenik meg a nemzeti és egyetemes emberi értékekkel való azonosulás. A kulturális sokszínűséget értékékként kezeli. Törekszik más népek kultúrájának, szokásainak, értékeinek megismertetésére és az azok iránti tisztelet kialakítására. Személyes példával küzd az előítéletek és a kirekesztés ellen. Tudatos módszerválasztással segíti a csoporttagok közösség iránti elkötelezettségének erősítését.	Nevelési tervében a közösségi és erkölcsi nevelés megtervezésekor figyelembe veszi, hogy a gyermekek változatos helyzetekben alakíthatassák társas kapcsolataikat. Helyzetelemzésében kitér a gyermekek eltérő sajátosságaira, és feladataira a különbözőségek elfogadása, tisztelete terén. Pl.: pozitív értékkel ösztönzi az egymást segítő magatartást, az önzetlenséget.	Változatos formában, tevékenységekben (játék, munka, tanulás) kínál lehetőséget a gyermekek számára az együttműködésre, segítségnyújtásra. A gyermekek kultúrájára építve segíti a helyzetek, történések jobb megértését, értelmezését. Átéreztetni az adni tudás örömét, pl. a tárgyi jellegű megismeréseken kívül érzelmi megnyilvánulással, mosollyal, simogatással vagy meséken keresztül bemutatja a kívánatos erkölcsi tulajdonságokat.
5.9.	Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére online közösségeket hoz létre, ahol értékeremtő, tevékeny, követendő mintát mutat a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használatának terén.	Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére követendő mintát mutat a gyermek és szülők számára a digitális eszközök funkcionális használatának terén.	Nevelési tervében, tematikus tervében, foglalkozási tervében megjelenik a digitális eszközök használatának szerepe és lehetséges nevelői hatása. Pl.: a csoportközösség, szülői együttműködés erősítése a közösen megélt ünnepek, programok fotóinak megosztásával, beteg társnak online küldött gyermekrajzok.	A foglalkozás/tevékenység természetes részeként használja a digitális eszközöket. Pl.: csoportesemények felidézése képekről, közösen alkotott mesék meghallgatása hangfelvétellel, örömteli közösségi események, érdekes jelenségek bemutatása rövid film segítségével.
5.10.	Tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit.	A gyermekcsoportja profiljának, a társas kapcsolatok rendszerének ismeretében alakítja ki a közösségfejlesztés stratégiáját. Segíti a szocializáció szempontjából meghatározó közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlását, a gyermekek közösségi tulajdonságainak és akaratának fejlődését.	A gyermekek közti társaskapcsolatokat támogatja, érzelemgazdag közös programokat, tevékenységeket, ünnepeket tervez. Ennek érdekében korszerű módszereket alkalmaz, melyek tervezőmunkájában konkrét formában megjelennek. Pl.: a barátok együtt lehetnek naposok, egymás mellett ülhetnek a kirándulás alkalmával.	A baráti kapcsolatokra figyelve szervezi a tevékenységeket, erősítve a közös játék, feladatvégzés örömét. Kihasználja a korosztályi, képességbeli különbségek pozitívumait. Tudatosítja, elismeri a közösség alakulására kedvezően ható magatartást, cselekedeteket. Pl.: beteg társuknak rajzot készítenek és küldenek (ha erre lehetőség van online is), családi kirándulásról a csoportnak hozott termékek, kavicsok, a megunt otthoni játékok csoportnak ajándékozása.

6. kompetencia: Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

6. kompetencia: Pedagógiai folyamatok és a gyermekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése
 Szakszerű tudása van az értékelés funkciójáról, folyamatáról, formáiról és módszereiről. Tisztában van az óvodai értékelési és mérésmetodikai szabályokkal, összefüggésekkel.
 Ismeri az óvodás gyermek érési sajátosságait, az önmagához viszonyított fejlődésének folyamatos megfigyelési módszereit, a különböző képességterületeken történő elmozdulás regisztrálásának módját, eszközeit.
 Az értékelés körébe bevonja a rendszeresen és célirányosan végzett megfigyelések során a gyermeki produktumokat a játékban és más tevékenységekben, a verbális és nem verbális megnyilvánulásokat, a cselekvésekben, feladat-, és problémamegoldásban megnyilvánuló jellemzőket, a társas viselkedést.
 Képes az értékelés különböző céljainak és szintjeinek megfelelő értékelési formák, módszerek meghatározására, az értékelés eredményeinek felhasználására. Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálás, individualizálás szempontjait, a szülőktől kapott gyermekük fejlődésére vonatkozó információkat.
 Képes az értékelés eredményeire épülő, a gyermek egyéni fejlődési tempójához illeszkedő fejlesztési feladatok meghatározására.
 Képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására vagy önálló eszközök elkészítésére. Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét a fejlesztő értékelés folyamatában.

A kompetenciához tartozó indikátorok értelmezése példák az adott terület, tantárgy vonatkozásában.

Indikátorok		Óvodai értelmezés	
		Szakterületi/szakszempontú példák	
		A portfólió alapján	
		Az óralátogatás alapján	
6.1.	Jól ismeri a szaktárgy tantervi követelményeit, és képes saját követelményeit ezek figyelembevételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körülhatárolni, következetesen alkalmazni.	Jól ismeri a tevékenységi formák fejlettségi mutatóit, az elméleti kívánt szintet, mely az óvodáskor végére jellemzi a gyermekeket. Képes saját feladatait ezek figyelembevételével és csoportjának ismeretében körülhatárolni, megfogalmazni és következetesen alkalmazni.	Nevelési tervében és a foglalkozások terveiben tudatosan építi egymásra a fejlettségi szinteknek és a gyermekek pszichés sajátosságainak megfelelő feladatokat és tevékenységeket. A képességek fejlődéséhez a legmegfelelőbb gyakorlati lehetőségeket és eszközöket tervez. Pl.: a testséma fejlesztés tükör játékkal, csukott szemmel a saját testrészek megérintése, babafürösztés, orvosjáték. A téri tájékozódás képességét a tapintásos játékokkal kezdi, majd a testérzet, testsémát fejlesztő játékokkal folytatja. Az önmagán való tájékozódás megelőzi a másokon való tájékozódást.

6.2.	Céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választja meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket.	A pedagógiai funkcióknak megfelelő (minősítő, fejlesztő, összegző) értékelési stratégiát alkalmaz. Gazdag értékelési eszköztárral rendelkezik, melyből a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével tudatosan választja ki a pedagógiai célnak leginkább megfelelőt.	A személyre szabott értékelést helyezi előtérbe, miközben figyelembe veszi a gyermekcsoport összetételét, a gyermeke egymásra gyakorolt hatását. Pl.: a csoportprofilban elemzi milyen hatást gyakorol a gyermekek magatartására a sajátos nevelési igényű társuk vagy az újonnan érkező kiscsoportosok.	A helyes viselkedés, feladatmegoldás értékelésére árnyaltan alkalmazza a verbális és metakommunikatív visszajelzéseit, pl. mosoly, simogatás, ölelés, szóbeli elismerés. Tudatosan alkalmazza az egész gyermekcsoportra vonatkozó értékeléseket is a közösségi és erkölcsi érzelmek fejlesztésére. Pl.: "Örülök, hogy mindenki figyelt arra, hogy a barkácsolásnál már nem használt eszközeit a helyére tegye, így a következő gyerek is megtalálta, amire szüksége volt."
6.3.	A szaktárgy ismereteit és speciális kompetenciáit mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő tesztek) készíti.	A gyerekek képességeinek, tudásának alakulását az életkorhoz igazodó feladatok, eszközök biztosításával, alkalmazásával követi nyomon. Ezek összeállításakor a pedagógiai, pszichológiai ismereteit is alkalmazza.	A gyermekek egyéni fejlődési dokumentumaihoz megfigyelési és értékelési szempontokat tervez. Olyan képességfejlesztő játékokat tervez és alkalmaz, melyek során lehetőség nyílik a gyermekek tudásának, ismereteinek, képességeinek megállapítására. Pl.: párkereső társasjátékok, memóriajáték, lottójáték, labirintus, útvesztő, szociometria.	Egyéni feladatadással, kisebb csoportban végzett tevékenységekben figyeli meg és gyűjti az információkat a gyermekek képességeinek, fejlődéséről. Pl.: mese, elbeszélés jeleneteit ábrázoló képek sorbarendezése; a történet verbális felidézése; vers, mondóka gyakorlása; tájékozódás a térben hangok alapján; labda elkapása; ceruzafogás rajzolás közben; tányérok nagyság szerinti sorba rendezése; ritmikus sordisz készítése termékből, gyöngyökből.
6.4.	A tanulás támogatása érdekében az órákon törekszik a folyamatos visszajelzésre.	A tanulási folyamat irányításakor figyelembe veszi a képességfejlesztés eredményeit és saját megfigyelési tapasztalatait. Pozitív megerősítéssel, az elért eredmény tudatosításával további erőfeszítésre ösztönzi a gyermekeket.	Tevékenységi, foglalkozási terveiben folyamatos biztatást, visszajelzést tervez, pl. a további lépést támogató kérdések formájában.	A tevékenységek során személyes kapcsolatban, és bátorító attitűddel értékeli a gyermekek tevékenységét, magatartását. Pl.: "Hogyan lehetne másképpen is megépíteni a várunkat, hogy magasabb legyen és ne dőljön el?" gondolkodtató kérdéssel.
6.5.	Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, tárgyszerűek.	Értékelése objektív, érthető, következetes. Az értékelés területeiről, szempontjairól és időszakos eredményeiről a szülőket tájékoztatja.	Értékelését a terveiben megfogalmazott várható fejlődési mutatókhoz igazítja, figyelembe véve a gyermekek fejlődésében lehetséges egyéni eltéréseket. Dokumentumaiban tervezi a szülők egyéni tájékoztatását gyermekük aktuális fejlettségéről.	Mindig konkrét cselekvéshez kötötten értékeli, segíti a helyes viselkedés, kognitív képességek megszilárdítását és a következő fejlettségi szint megközelítését. Pl.: a gyakran árulkodó gyermeket megdicséri, ha társaival sikertel megegyeznie egy játékeszköz birtoklásában.
6.6.	Értékeléseivel, visszajelzéseivel a tanulók fejlődését segíti.	Pedagógiai tevékenysége során folyamatos visszajelzést ad a gyermekeknek. A pozitívumokra épülő, differenciált, fejlesztő értékelést részesíti előnyben. A gyermek fejlődését önmagához viszonyítja.	Reflexióiban a gyermekek értékelését az elért eredményekre építi, differenciált bánásmódja a pozitívumok megerősítését és a gyermek önmagához mért fejlődését szolgálja. Pl.: pozitívan értékeli, ha a csapongó, kevésbé kitartó gyermek elmélyülten és hosszabb ideig képes társaival együtt játszani, tevékenykedni.	Értékelését a pozitívumok kiemelésére építi. A gyermek, a csoport által megismert szabályokhoz és értékekhez igazítja értékelését. Elismeri a gyermekek erőfeszítéseit, próbálkozásait az esetleges sikertelenség esetén is. Pl.: a közös játékelrakásban való aktív részvételét annak a gyermeknek, aki rendszerint ebből kivonja magát.
6.7.	Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.	Pedagógiai tevékenysége során célszerűen alkalmazza a páros és csoportos munkaformákat, amely során a gyermekek nyomon követik, mintának tekinthetik társaik megnyilvánulásait, alkotásait. Az ön- és társas értékelés alakulását a pedagógus személyes pozitív példájával és kérdéseivel segíti.	Nevelési tervében kitér a gyermekek erkölcsi szociális érzékenységének fejlesztésére, énképük alakítására, önkifejező és önérvényesítő törekvéseik, önértékelési képességeik megalapozására. Pl.: szempontokat ad a teljesítmény, produktumok értékeléséhez: "az lesz a legügyesebb kisgyerek, aki futás közben nem ér hozzá sem a társához, sem a kihelyezett akadályokhoz".	A szociális tanulás sokféle lehetőségét, pl. szerepjáték, szabályjáték, páros, csoportos feladatvégzés kihasználva elősegíti az önértékelés pozitív alakulását, önbizalom erősödését. A pedagógus tudatosan ügyel arra, hogy minden gyermek énképe pozitívan fejlődjön, folyamatos megerősítést, dicséretet, elismerést kapjon felnőtől és társaától egyaránt.
6.8.	Önállóan képes a tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat elemezni, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használni, szükség esetén gyakorlatát módosítani.	Önállóan képes a gyermekek tevékenységének megfigyeléséből, produktumaik értékeléséből kapott adatokat elemezni. Következtetéseit az egyéni és a csoportos fejlesztés alapjául szolgálóknak. A fejlesztésre vonatkozó tervét a gyermekek egyéni ütemű képességfejlesztésének megfelelően alakítja. Szükség esetén saját gyakorlatát is módosítja	Nevelési tervének és a gyermekek egyéni fejlődési dokumentumainak elemzése, összevetése alapján a további fejlesztési stratégiáját szükség szerint módosítja. Pl. a gyermekek többsége még pontatlanul, sok segítséggel végzi a naposi teendőket, terítést, kancsóból öntést, ezért a tervezettől eltérően a következő nevelési ciklusban is újratervezi ezt a feladatot.	A foglalkozások, tevékenységek eredményességét a látottak megbeszélése során a gyermekek produktumai alapján elemzi és értékeli, összehasonlítva tervezettekkel. Az eredmények alapján megerősíti vagy módosítja fejlesztési elképzeléseit. Pl. a gyermekek már gyakorlottan, biztonsággal végzik a koruknak megfelelő egyensúlyérzéklet igénylő feladatokat, ezért továbbléphet a következő fokozatra.

7. kompetencia: Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

<p>7. kompetencia: Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás</p> <p>Ismeri az óvodai kommunikáció sajátosságait, hatását a kapcsolatok minőségére. Tájékozott a szülővel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól. Ismeri a pedagógusszerepre vonatkozó pszichológiai, szociológiai és pedagógiai elméleteket, a szereppel kapcsolatos különböző elvárásokat. Ismeri a pedagógus szakma jogi és etikai szabályait, normáit. Tájékozott a z óvodapedagógusi hivatásához kötődő információs forrásokról, szervezetekről.</p> <p>Képes a gyermekekkel a kölcsönös tiszteletről és bizalomra épülő kapcsolatrendszer megteremtésére, az együttműködési formák közös kialakítására, elfogadtatására. Szakmai situációkban képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra gyermekkel, szülővel, kollégáival, az óvodán kívüli munkatársakkal a partnerek életkorának, kultúrájának megfelelően. Képes felismerni, értelmezni kommunikációs nehézségeit és ezen a téren önmagát fejleszteni. Képes meghatározni saját szakmai szerepvállalását. Pedagógiai munkájában felmerülő problémákhoz képes adekvát szakirodalmat keresni, felhasználni. Jól tájékozódik az óvodapedagógiai szakirodalomban, képes elemezni, értelmezni e területek kutatási, fejlesztési eredményeit, tisztában van a pedagógiai kutatás, fejlesztés, valamint innováció sajátosságaival. Képes egyszerűbb kutatási módszerek használatára.</p> <p>Pedagógiai helyzetekben képes együttműködni, kölcsönösségre, segítő kommunikációra. Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek, problémák feltárása illetve megoldása érdekében szakmai segítséget kérjen és elfogadjon. Kész részt vállalni a pedagógiai munkájával kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben. Betartja a pedagógus pályája jogi és etikai normáit. Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, testi-lelki egészségének megőrzésére, és ehhez nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, s reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére. Szakmai műveltségét nem tekinti állandónak, kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra. Nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára.</p>				
<p>A kompetenciához tartozó indikátorok értelmezése példák az adott terület, tantárgy vonatkozásában.</p>				
Indikátorok	Óvodai értelmezés	Szakterületi/szakspecifikus példák		
		A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján	
7.1.	Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.	Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönös megbecsülés, együttműködésre való törekvés, más véleményének tiszteletben tartása jellemzi.	Pedagógiai terveiben megfogalmazza a szülővel, segítő munkatársakkal kialakított konstruktív kapcsolatának elveit, tartalmát, formáit. Pl.: a pedagógiai munkát közvetlenül segítő pedagógiai asszisztenssel, dajkával való kommunikáció, informálásuk formáit, gyakoriságát, véleményük, tapasztalataik figyelembevételének alkalmait.	A tevékenységek szervezésében, irányításában, a gyermekek fejlesztésében nevelésben, fejlesztésben közreműködő partnereivel (pl. dajka, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus) építő jellegűen és hatékonyan működik együtt.
7.2.	A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.	A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat. a gyors, többirányú, közvetlen kapcsolattartás érdekében. Folyamatos online információcserére törekszik pedagógiai partnereivel.	Szakmai életútjának bemutatásakor feltárja, milyen infokommunikációs eszközöket használ a szakmai kapcsolatainak bővítésére. Elemenzi, hogyan hatottak ezek szakmai fejlődésére. Pl.: megismerte általa más településen lévő óvodák pedagógiai munkáját, hasonló programmal dolgozó pedagógusokkal tudott folyamatos konzultációt, egyeztetést, vitát folytatni, módszertani segédanyagokat cserélhettek, véleményezhettek.	Nem releváns.
7.3.	Nyitott a szülő, a tanuló, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, ezeket önkritikusan elemzi, értékeli, és felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.	Nyitott a szülő, a gyermekek, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, ezeket önkritikusan elemzi, értékeli, és felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.	A szakmai életútja során kapott visszajelzésekre reflektál, bemutatja hogyan hatottak ezek szakmai fejlődésére. Pl.: kommunikációjának, metakommunikációjának fejlesztése videotechnikával a szaktanácsadó, pszichológus segítségével.	A gyermekek visszajelzéseire figyel, nyitott az ötleteik megvalósításában, figyelembe veszi javaslataikat, kéréseiket. Pl.: milyen ajándékot készítsenek Anyák napjára, milyen játékokhoz készítsenek elő eszközöket a kirándulásra, hogyan tudnának hozzájárulni az csoportszoba szépítéséhez az ünnep alkalmából.
7.4.	A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülővel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.	Együttműködést kezdeményez és folytat kollégáival, a szülővel, a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel a gyermekek fejlődése érdekében.	Együttműködését a pedagógiai programban szereplő partnerekkel megtervezi, a csoportnaplóban rögzíti, változatos formákat, lehetőséget teremt a közös párbeszédre. Pl.: beiskolázás előtt a gyermekek fejlesztésében együttműködő szakemberek és a szülők közös véleményalkotása (óvodapedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógypedagógus, pszichológus, konduktor, pedagógiai asszisztens).	A látott foglalkozások, tevékenységek megbeszélése során bemutatja hogyan tudott együttműködni a gyermekek érdekében a szülővel, szakmai partnerekkel, szervezetekkel. Pl.: projektek esetén a szülőket is bevonja az anyaggyűjtésbe, ill. a projekt zárásakor tájékoztatja őket a projekt végrehajtásáról.
7.5.	A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.	Szakmai megbeszélések, értekezletek aktív résztvevője. Kulturáltan vitatkozik, érveit szakmailag megalapozottan. A problémák megoldására, nézetkülönbség esetén kompromisszumra törekszik. Hiteles, másokra odafigyelő, együttműködésre kész személyiség.	Bemutatja elkötelezettségét, szakmai álláspontját, az esetleges eltérő szempontok illesztését szakmai életútja elemzésénél. Pl.: szakmai érvekkel indokolja, miért tartotta szükségesnek bevezetni óvodájában, csoportjában az óvodai fejlesztő programot.	A foglalkozásokat, tevékenységeket követő szakmai megbeszélésen egyértelműen és szakszerűen kifejti álláspontját, nézeteit. Mondanivalóját kulturáltan, szakmai elkötelezettséggel, meggyőzően tolmácsolja.

7.6.	Iskolai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.	Óvodai feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli és intézi.	Szakmai életútja bemutatásakor kitér az intézményben kapott feladatainak megvalósítására, és elemzi az esetleges sikertelenség okait. Pl.: gyermekvédelmi felelősként ellátott tevékenysége.	A gyermekek biztonságának, testi épségének megőrzését, a balesetek elhárítását szem előtt tartja, figyelembe veszi az óvoda Házi rendjében meghatározottak betartását. Pl.: a gyermekek ruházatát, és az általuk behozott tárgyakat, játékeszközöket ellenőrzi a balesetvédelmi szempontoknak megfelelően.
7.7.	A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulás-szervezési eljárások (pl. projektoktatás, témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.	Intézménye pedagógiai programjában megfogalmazott nevelési célok elérése, az éves programban tervezett feladatok megvalósítása érdekében együttműködik kollégáival. Intézménye szakmai munkaközösségének aktív tagja. Részt vesz az óvoda pedagógiai és módszertani fejlesztéseinek megvalósításában.	Tematikus tervében, projekttervében tervezi a saját és más óvodai csoportban dolgozó pedagógustársaival való szakmai együttműködés tartalmát, módszereit. Pl.: az óvoda nagycsoportosai számára szervezett tehetségfejlesztő zenei tevékenységek. Reflexiójában kitér a pedagógustársakkal, más segítő munkatársakkal való együttműködés eredményességére.	Ha a megfigyelt tevékenységek, foglalkozások során lehetőség adódik rá, együttműködik pedagógustársaival, pl. projekt, tevékenységközpont, ünnepség, témahét megvalósításában.
7.8.	A tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki.	A gyermeki tevékenységekhez, játékhöz, munkához, tanulási tevékenységekhez megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki.	Dokumentumaiban tervezi a különböző kommunikációs lehetőségeket és azok feltételeit, különös tekintettel a gyermekek szocializációját segítő tevékenységekre, pl. a mesélésre, bábozásra, dramatizálásra, szerepjátéokra, közösséggért végzett munkára. Igényes, változatos műfajú közléseket, különböző szereplőket, partnereket, személyes kapcsolatokat, érzelmi hatásokat, kellő időt tervez.	Oldott légkörben, beszédre ösztönző tárgyi környezetben biztosítja a gyermekek önálló megnyilatkozását. Tudatosan alakítja az őket körülvevő kommunikációs teret. Pl.: érthető, gazdag tartalmú, köznyelvi beszéd; elbeszélés, vers, mese hallgatása; idősebb és fiatalabb gyermektársak közti interakciók; élmények közös felidézése. Elegendő időt biztosít a gyermekek számára a beszédre.
7.9.	Munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.	Munkája során érthetően és pedagógiai céljainak, az adott helyzetnek megfelelően kommunikál. Kommunikációja kulturált, pedagógiai, szakmai hozzáértését tükrözi.	Nevelési tervében az anyanyelvi nevelés kiemelt szerepet kap. Megtervezi pl. a különböző kommunikációs szituációkat, témákat, nyelvi játékokat, szókincsbővítést, a kommunikációs térbe bevont külső személyeket.	Megteremti a gyermekek számára fejlesztő, mintaadó kommunikációs teret. Pl.: gazdag tartalmú beszédhelyzeteket teremt, ahol a gyermekek szabadon megnyilvánulhatnak, tapasztalhatják a kommunikáció változatait alacsony szintű helyzetekben (király-szolgá), függőségi kapcsolatban (anya-gyermek) a mesedramatizálásnál. Bővíti a gyermekek szókincsét, ahol erre lehetőség adódik. Ügyel a helyes mintaadásra.
7.10.	Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.	Tudatosan ösztönzi és fejleszti a gyermekek egyéni és egymás közötti kommunikációját. A magyar nyelv tisztelgetére, a kommunikációs helyzetnek megfelelő nyelvhasználatra neveli a gyermekeket, a nyelvi megfogalmazások gazdagságára irányítja a figyelmet.	Változatos és érdelemgazdag kommunikációs helyzeteket tervez az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek megnyilvánulására. Pl.: a napirendben rendszeresen visszatérő "beszélgetőkör", játéktevékenység, meghitt mesélés, munkatevékenységek, anyanyelvi játékok.	A tevékenységekben, foglalkozásokon ahol erre lehetőség nyílik kihasználja a drámapedagógia, mese, vers, kommunikációs játékok fejlesztő hatását. Jó hangulatú, oldott légkört teremt a kommunikációs gátlások megelőzésére, oldására. Kiemelten figyel a más kultúrából érkező gyermekek bátorítására.

8. kompetencia: Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

8. kompetencia: Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért
 Önállóan képes az óvodapedagógiával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására. Az óvodai nevelő-fejlesztő tevékenységhez kapcsolódó tudományterületeket megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja. Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.
 Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik óvodapedagógusi hivatása átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában. Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét a szakmai együttműködés kialakítására. Egenrangú partner a szakmai kooperációban. Végiggondolja és képviseli az óvodapedagógusi szakterület etikai kérdéseit.

A kompetenciához tartozó indikátorok értelmezése példák az adott terület, tantárgy vonatkozásában.

Indikátorok	Óvodai értelmezés	Szakterületi/zakspecifikus példák		
		A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján	
8.1.	Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepeltvárásokhoz.	Tisztában van személyiségének sajátosságaival. Reálisan értékeli szakmai felkészültségének aktuális szintjét, erősségeit és gyengeségeit, a fejlődés érdekében tudatosan tervezi a saját szakmai jövőjét. Tisztában van a különböző pedagógusszerepek elvárásaival. Törekszik arra, hogy megfeleljen ezeknek.	Szakmai életútja bemutatásában, reflexióiban reálisan értékeli felkészültségét, kitér azokra a pedagógus szerep-elemekre, melyek belsővé váltak tevékenysége során, illetve nehézséget okoztak számára. Pl.: a szűkössel kialakított empátiás kapcsolata segítette megtalálni az optimális megoldást a gyermekek személyiségfejlesztése érdekében.	Hitelesen közvetíti a pedagógus szerepét meghatározó sajátosságokat a gyermekek, szülők és munkatársai irányában. Pl.: nevelő-fejlesztő, elfogadó, informáló, segítő.

8.2.	Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti.	Pedagógiai tevékenységét folyamatosan elemzi és értékeli. Önképzés és szervezett továbbképzések útján gazdagítja ismereteit. A tanultakat tudatosan beépíti saját pedagógiai gyakorlatába.	Pedagógiai elemzéseiben, reflexióiban feltárja gyakorlati munkájának eredményeit, szakmai szempontú elemzése progresszív gondolkodást tükröznek. Pl.: a magatartási problémát kiváltó okok, körülmények elemzése, a módszerek és eredmények megbeszélése a kollégákkal, vezetővel, ennek kapcsán a saját gyakorlatának módosítása.	A bemutatott gyakorlati tevékenységét reálisan, a vonatkozó szakterminológia adekvát használatával élve értékeli a látogatás után. Pl.: a gyermekek munkatevékenységének, ezen belül együttműködésének feltételeit hogyan biztosította és azzal kívánatos hatást gyakorolt-e rájuk.
8.3.	Tudatosan fejleszti pedagógiai kommunikációját.	Szöbeli és írásbeli kommunikációját folyamatosan és kritikusan elemzi, értékeli és fejleszti.	Igényes, szakirodalmi tájékozottságon alapuló pedagógiai kommunikációja írásbeli munkájában is megnyilvánul. Törekszik kommunikációja folyamatos fejlesztésére, pl. videotechnika alkalmazásával.	Pedagógiai kommunikációjából kitűnik az óvodapedagógia elméletnek és gyakorlatának alapos ismerete, és elkötelezettsége, hite a nevelés iránt. Szakmai kérdésekről, a látottak elemzése kapcsán biztos tudás- és szókincséből kommunikál.
8.4.	Rendszeresen tájékozódik a szaktárgyára és a pedagógia tudományára vonatkozó legújabb eredményekről, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket.	Rendszeresen tájékozódik a pedagógia tudományára és az óvodapedagógiára vonatkozó legújabb eredményekről, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket.	Szakmai dokumentumaiban megjeleníti az óvodapedagógia legújabb eredményeire épülő tudását. Pl.: a szociális hátrányok enyhítésére tervezett programok, gyermeki tevékenységek, együttműködések.	A továbbképzéseken szerzett tudást beépíti a tevékenységek, foglalkozások szervezésébe, tartalmába, módszereibe. Pl.: a gyermekek játéktémáinak gazdagítása, inspiráló játékkörnyezet megteremtése, élményeket előhívó tárgyak biztosítása, kreatív ötletek támogatása, használja a nevelőmunka során a szeretetnyelveket.
8.5.	Munkájában alkalmaz új módszereket, tudományos eredményeket.	Pedagógiai tevékenysége során új képességfejlesztő eszközöket, munkaformákat, tapasztalatszerzési módokat, és visszacsatolási eljárásokat, IKT- eszközöket, gyermek megismerési technikákat stb. alkalmaz.	Tervezőmunkájában/tevékenységi terveiben korszerű eljárásokat, módszereket alkalmaz, pl. projektpedagógia.	Foglalkozásai során megfigyelhetők azok az új tartalmi elemek, szervezési módok, módszertani eljárások, melyek az óvodapedagógia korszerű elvein, gyakorlatán alapulnak. Pl.: mikrocsoportos foglalkoztatás differenciált feladattal, és eszközök biztosításával.
8.6.	Rendszeresen tájékozódik a digitális tananyagokról, eszközökről, az oktatástámogató digitális technológia legújabb eredményeiről, konstruktívan szemléli felhasználhatóságukat.	Rendszeresen tájékozódik a digitális eszközökről, a nevelést, képességfejlesztést támogató digitális technológia legújabb eredményeiről, és lehetőség szerint alkalmazza őket.	Szakmai munkájában felhasználja az óvodapedagógia területén elérhető digitális segédanyagokat, eszközöket, módszertani útmutatókat. Pl.: a hazánkban élő madarak hangjának digitális hangfelvételei, népdalok hangszeres feldolgozása, stb.	Ha az adott tevékenység, foglalkozás témája, tartalma ezt lehetővé teszi, alkalmazza a legújabb digitális eszközöket. Alkalmazásukat a gyermekek életkorához, az adott környezethez és pedagógiai feladathoz igazítja. Pl.: zörejhangok keltése, rögzítése digitális technikával, játék keretében felismerésük, a zörejt keltő tárgyak lerajzolása.
8.7.	Élő szakmai kapcsolatrendszer alakít ki az intézményen kívül is.	Bekapcsolódik különböző szakmai közösségek munkájába. Ennek folyamatáról, valamint eredményeiről szűkebb és tágabb szakmai környezetét folyamatosan informálja.	Szakmai életútja bemutatásában beszámol intézményen kívüli kapcsolatokról, azok tartalmáról, eredményeiről. Pl.: milyen hatást gyakorolt szakmai fejlődésére, látásmódjára, szakmai kapcsolataira a városon, kerületen belüli szakmai munkaközösségekben végzett tevékenysége. pl.intézményen belüli és kívüli szakmai munkaközösségek számára bemutató foglalkozások.	Nem releváns.
8.8.	Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.	Aktív résztvevője az intézményfejlesztő tevékenységének. Szerepet vállal pályázatfigyelésben, pályázatírásban és a megvalósítás feladataiban. Az eredményeket beépíti pedagógiai gyakorlatába.	Szakmai életútjában, reflexiójában bemutatja, elemzi a pályázatokban, innovációkban elért eredményeit.Pl.:a multikulturális/interkulturális nevelés program szintű bevezetése az óvodai tevékenységek rendszerébe.	Ha lehetőség nyílik rá, bemutatja a szakmai innováció adott tevékenységhez kapcsolódó elemét. Pl.: Zöld Óvoda pályázatban való sikeres részvétel eredményeként megvalósuló környezettudatos gyermeki tevékenységek, azok produktumai.
8.9.	Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.	Alkalmazza az intézményen belüli és kívüli szakmai kommunikáció online formáit. Szakmai tevékenységéről beszámol, publikációit online módon is hozzáférhetővé teszi.	Portfóliójában kitér információszerzésének, szakmai együttműködésének online megvalósuló formáira, hatására szakmai fejlődésére. Pl.: a fejlesztő pedagógusi végzettséggel rendelkező óvodapedagógusok online együttműködése a gyermek megfigyelési lap mintadokumentumának kidolgozásában.	Nem releváns.